

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša:

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Izhaja v Trstu
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Brzobjavne vesti.

Insolventna tvrdka.

BUDIMPEŠTA 8. (Ogr. biró). Komisijska tvrdka za žito Neumann & Cie, ki je izvažala žito izlasti v alpske in primorske dežele, je insolventna ter je zaprosila moratorij. Pasiva iznašajo baje 200.000 kron.

Cesar Viljem v Drontjemu.

DRONTJEM 8. Cesar Viljem je dospel semkaj na jhti »Hamburg« ter je bil od kralja Hakona prisrčno vsprejet.

Rusija.

PETROGRAD 7. List »Dvadsati Vek« poroča iz Falte: Na ukaz orožniškega polkovnika Sagoskina so dospela na Jalto kavkaške kavalerijske čete, 4000 na številu.

Intervencija proti državni carstvu.

Dunajski »Parlamentar« prinaša ta-le članek: Hvala Bogu! V parlamentih — in sicer v dveh delih sveta —, kjer si narodi domišljajo, da morejo kaj sogovorniti, na tej in oni strani morja Atlanta, se zahteva od vlad intervencija proti državi, v kateri se je razunelo državno vprašanje, da-li bi ne bilo časa primerno, da iz ruske država carstva — ker biva v njej poleg stoindstiridesetih milijonov družih ljudij tudi sedem milijonov Židov — postane država Jude, republika kapitala, v kateri bi bili Rusi sužnji zemlje in tovarn in brez — zemljišča?! Za sedaj naj se carja in njegovo vladno ob-streljuje z diplomatičnimi notami, menda za to, da v deželi bomb človeško življenje pride še bolj ob ceno. A v slučaju pa, da bi ti ministerjalni strelci civiliziranih in humanih vlad ne bi nič opravili, prišlo naj bi do oborožene intervencije, do čvrste vojne proti carju, ali pa vsaj do kake demonstracije brodovja proti njegovi državi. Vztočna pravoslavna država bi imela svoj delež na usodi turške vztočne države. — Posegle naj bi vlade državnih republik, cesarstev in kraljevstev v gospodstvo carstva! O, da bile hotele storiti to?

Nekoč so vlade intervenirale za kralja v Franciji in: kralja so deli ob glavo, posredujoče vojske vlad so bile krvavo tepene, a revolucionarne armade so priredile posredujočim državam obiske, ki so tu pa tam vzeli dinastijam prestol, cerkvam pa oltar, ter so razdirajoče vplivali na politično kartografijo. V drugič naj bi intervenirale vlade

proti carju v ruski državi. V tem slučaju bi morali pomagati carju celo oni za svo-bodo — omamljeni »kadeti« dume in re-volucijonarni metalci bomb, ako bi car pozval ruski narod proti posredovalcem, kakor proti prvemu Napoleonu, ne da bi doživeli, da bi carja v triumfu vodili po ulicah berlinskih, ali da bi ga na kaki angleški ladiji odpravljali v prognanstvo. Lahko je naslikati sliko, kako bi bila taka intervencija krvavo odbita in kako bi re-volucijonarne vojske carjeve priredile obiske posredujočim vlastim, a ne v namen, da bi postavljale dinastije, ampak odstavljale, ne da bi države ustanovljale, ampak raz-devale. Ne, iz intervencije ne bo nič. Pra-staro židovsko ljudstvo bi storilo bolje, da poveže svoje ulice, otrese se svojih črevljev ruski prah in si poišče novo ocljubljeno deželo. Državne vlade ne morejo pomagati Židom.

Saj jim tudi ne misijo pomagati. Od-kar so Židje potegnili na se vodstvo revolucije v ruski državi in izvršujejo nepre-stano metanje bomb, da bi po svojih »kadetih« v dumi izsilili nasilno razlastitev po receptu egiptovskega Jožefa, je jasno, da se revolucionirana ruska država podvrgava prevratu, ki ni več nikaka tajna in ki se imenuje socijalna re-publika, okolo katere bi se tista inter-nacionala — ki izpodkopava nemško ce-sarstvo ravno tako, kakor francosko meš-čansko republiko, angleško, italijansko in špansko kraljevstvo, ali pa kapitalistične Zedinjene države — grupirala v slučaju, da na mesto militaričnega carizma sede na prestol socijalistični prolerijati. Zato tudi vlade obeh polovic zemaljske kroglje ne bodo intervenirale, še manje pa da bi gasile požar v sosednji državi. Oba slučaja bi pomenjala — vojno. Raje bosta oba sveta, stari in novi, čakala, da-li se carju ne posreči, da uredi svojo državo in da politično in socijalno revolucijo, ki sili k svobodi, a ne pozna reda, ali zado-volji ali uduši. Zato se preskrbce vse vlade za obe ti možnosti ali brez inter-vencije, bilo za ali proti carju, in naj bi tudi parlamenti ponosno zahtevali tako intervencijo. Vse staro se itak po-dira v starih in mladih drža-vah in ne treba gledati ravno v rusko državo. Drugod se morda ruši bolj pola-goma in brez tolikega ropota, kakor v pravoslavni vztočni državi, kjer je kon-centriran en cel slovanski in židovski svet.

Ali socijalna republika v ruski državi bi morala pretresti tudi ostati svet. Zato tudi druge državne vlade, ki imajo svoje Žide, nočejo intervenirati, četudi bi pobili vseh sedem milijonov Hebrejcev ako se namreč ne poberejo iz Rusije še pravo-časno. Solze nič ne pomagajo, država je

delo človeških rok, ona mora misliti na svoj obstanek in če bi imela mahati še groznejše — vedno v izvestni obrambi — dokler ne bi bila pobita na tla ona sama. Samo naj bi oni, ki v parlamentih kriče po intervenciji, ne pozabili pri tem, da s tem postane vsoda Židov še huja. Kajti pravoslavni krščani so že okuženi od sta-rotestamentskega nauka v ruski izdaji: oko za oko, zob za zob, bombo za bombo!

Razkritja Kuropatkinova.

Iz Petrograda poročajo: Bivši vrhni poveljnik v Mandžuriji, general Kuropatkin, je že dovršil svojo veliko zgo-dovinsko delo o vzrokih ruskih porazov na skrajnem Vztoku. Ugledne osebe, ki so obiskale Kuropatkina na njegovem po-sestvu ter so imeli priliko obvestiti se o delu, poročajo, da je Kuropatkin z urad-nimi spisi in brzobjavkami dokazal, da ni mogel na bojišču nikdar svo-bodno postopati. V odločilnih trenotkih je dobival povelja iz Petrograda, ki so popolnoma ovrgla njegove odredbe in načrte. Kuropatkin razkrije stvari, ki vzbudijo pozornost.

Drobne politične vesti.

Demonstracije proti grške-mu škofu v Varni. Iz Sofije od 7. t. m.: Novi grški škof za Varno Neofit, katerega imenovanje je bolgarska vlada naknadno odobrila, je danes zjutraj dospel semkaj na avstrijskem parniku »Goricia«. Ker se je bilo bati demonstracij od strani prebivalstva, nahujskanega od agitatorjev, je mestna policija izdala v varstvo odredbe, ki pa niso bile dovoljne. Ko je množica zvedela o škofovem prihodu, se je podala v luko, prodrala policijski kordon, ter je s kamenjem vsprejela škofa Neofita, vzlic temu, da ga je spremljal okrajni prefekt. Neofit je bil vsled tega primoran ukrcati se zopet na parnik ter odpotovati. Bol-garske kompetentne oblasti označajo te demonstracije kakor vis major.

Novi zakon o ljudskih šo-lah na Pruskem. Pruska gospodska zbornica je vsprejela novi zakon o ljudskih šolah, ki ga sklenila poslanska zbornica. Po novem zakonu, bo povsod, kjer ni bilo dosedaj simultanne šole, pravilo konfesijonelna šola.

Domače vesti.

Juridični izpit. V včerajšnji notici, pri-občeni pod tem naslovom, smo poročili (kakor je bilo javljeno nam), da je gosp. Anton Muha (pravo krstno ime je Mi-

roslav) položil II. državni izpit in rigoroz. Od druge srani pa smo bili včeraj opre-jeni, da je rečeni gospod položil III. dr-žavni izpit in II. rigoroz.

Za veseljem žalost! Pod tem naslovom nam pišejo iz Rocola: Za veseljem pri-haja žalost — tako pravi neki pregovor. Resničnost tega pregovora občutimo sedaj mi Rocolci.

Se nam je v živem spominu oni za nas zmagoslavni dan, ko smo se z godbo in trobojnico na čelu vračali na dan vo-litve z volišča v ulici Donadoni v naš po dolgih bojih za slovensko stvar pri-dobljeni Rocol. Hud, srdit je bil boj med nami narodnjaki in našimi nasprotniki. Tem sijajnejša je bila naša zmaga. To je bil pravi vstajenja dan za nas in veselo smo vsklikali: Aleluja! To kazali smo tega dne, da je Rocol slovenski kraj, ki je z veliko večino izvolil našega Rybáfa v mestni svet.

Za tem velikim veseljem pa je prišla žalost. Ni sami smo dokazali, da je naš okraj slovenski, visoki gospodje pa ho-čejo manifestirati pred vsem svetom, da je naš Rocol italijanski in — nemški, ka-kor da leži kje v Kalabriji, ali pa na Pruskem.

Le pojte, dragi rojaki na našo rocol-sko postajo na novi državni železnici! Vi-deli boste lepo postajno poslopje in na tem poslopju — nemške in laške napise. Naš slovenski jezik — jezik ogromne večine prebivalstva, so popolno-ma prezrli, izbacnili so ga. Nemščina, je-zik popolnoma neznan in tuj o tem kraju, se šopiri na prvem mestu! Za naš staro-davni jezik, s katerim sta Ciril in Metodij v davno minolih časih širila na Vztoku — civilizacijo: za ta jezik ni pro-stora na postaji v našem slovenskem Ro-colu!! To je sramota, to je škandal, to je nesramen atentat na pravico slovenskega jezika na slovenskih tleh!!! Za naš jezik ni prostora niti na zadnjem mestu. Visoki c. k. gospodje, ki imajo to vnebo-upijočo krivico na svoji vesti, naj šnam odgovore: se-li v Rocolu govori res le nemški in italijanski?! Kateri jezik je tu jezik domačega prebivalstva?! Na to vprašanje naj nam odgovore visoki c. k. gospodje in potem naj opravičijo svoj grdi čin, ta žaljivi afront proti domačem ljud-stvu in njega pravicam! — Naj le posku-sajo in rezultat jih bo loputnil tja po zo-beh. V Rocolu imamo res manjšino — toda zelo malo manjšino — ki govori laški. Vendar ne bi imeli nič proti temu, da so napisali tudi v laškem jeziku! V to nas sili naše pravicoljublje. Tem huje, krvaveje nas je zadelo, da so nas visoki c. k. gospodje proglasili brezpravnimi — za helote na naši lastni slovenski zemlji. Govori se, da je slovenske kraške matere

širjali toki, prameni ved medicinskih. In človečanstvo vesoljnega sveta je povsodi blagovalo to mesto sreče in zadovoljstva. V neizmerne globine minulosti se je po-greznula slava padovanska in nikdo je nikdar ne obudi več k novemu življenju!

Univerza je stara stavba iz 14. sto-letja! Zgodovina nam spričuje, da je bila ustanovljena že l. 1222 in cesar Fridrik II. jo je l. 1238 znatno razširil in obdaril mnogimi privilegiji. Padovani imenujejo svojo univerzo »il bô«, kar je po naše vol. Ali nikar si ne mislimo, da tako pod-cenjujo svojo almo mater: ime prihaja od todi ker se je nahajala poprej nasproti univerzi gostilna »pri volu« (al bô), kamor so mladi akademiki kaj radi zahajali na vinsko kapljico. Dvorišče univerze, ki je bilo l. 1552 umetniško odičeno od Jak. Sansovino, hrani v svojih širnih koridorjih stotine in stotine imen in grbov slavnih mož, ki so se nekoč na tem zavodu po-vspeli do akademične časti.

(Pride še).

PODLISTEK.

Utisi iz Italije.

Spomini s pota.

Piše Janko Krašovec.

III.

Velik češki pesnik in velik slavista, sina češkega naroda, zasedata v dunajski gospodski zbornici. Vsa čast obema tako pesniku kakor učenjaku: ali, bodisi si, da se učenost in umetnost res nikdar nočeta pajdašiti s politiko: ti ljudje, ki so res za-slужili to povišanje molčè kakor za stavo. Misli so hitre, hitrejšje od manlicheric in kruppovek, da najhitrejšje, ki so nam vse sedaj izpod gotičnih stebrov kavarne »Pa-drocchi« med svoje jonske tovariše ob-dunajske politične arene. V kavarni »Pa-drocchi« smo in zamerili bi se padovan-skemu nežnemu spolu, da se mu ne poklo-nimo, da ne izpovemo na vsa usta, da se v kavarni padovanske elite citajo pariški

modni žurnali ter se belijo draguljasti zobje padron in se pasejo na njih sočnih licih hrepeljivi pogledi mlade moške elite, uradnikov, akademikov in kar jih je takšnih »kandidatov boljše bodočnosti«. Ali takt. forma in etiketa nad vse! in »honny soit qui mal y pense«, ker pristojnost in do-stojnost sta res na hišnem redu te ka-varne. Korakamo gosjim postopom skoz kavarno in glej: marsi katero temno oko padovanske signorine se mehko in nežno upira na nas! Ju, ako smo jej iz nerod-nosti stopili na vlečko in se zardeli opra-vičevali jecljali, »pardon!« je ona že izu-stila milobno »niente, niente, signore!« In tam v stebrovem gaju so se zravnali mo-dri politiki, in marsikomu teh politikov se približimo lahko, a pozdravimo s kretnjo glave, a njemu se izvijajo poluglasno be-sede: »Complimenti, complimenti!« Imamo občutek, da smo tem patrijotičnim mo-drijanom najbolj ustregli s svojim obiskom. Muzajo se kakor bi nam hoteli reči: »Da, da, le občudujte nas, velikih prednikov potomci smo, ki so s krvjo in solzami pi-

sali foliante zgodovine tujim narodom; in mi smo stali ob zibelci umetnosti in pro-svete; dà, le občudujte nas, nas, ki smo, padli na narod beračev in siromakov, se razdrobili na državice in deželice, a smo zopet vstali, in nobena moč nas ne ugo-nobi, ker za nami stoji »unita Italia!«

Sto korakov od slavne kavarne je še slavnjša padovanska univerza. Obledeli sta besedi: »Universitas litterarum«, ki di-čita portal in sta nekdaž lesketale u zlatu. Z njima je obledela tudi slava najslavnej-šega vseh hramov modrosti. Kje ste oni ljubljenci Eskulapovi, kje ste starine ved in modrosti, ki ste nekoč ožarjale to mesto se svojo učenostjo in slavo?! Po raznih padovanskih cerkvah počivajo vaša okostja iv zaroda niste ostavili. Kakšen Virchow, Nothnagel, Hirti, Krafft-Ebing bi se bili gotovo branili prevzeti dedščino. Univerza, ki se je ponašala nekdaž z naj-slavnejšo medicinsko fakulteto na svetu, ta je upadla na popolnoma laško provin-cijalno univerzo. Kakor studenec blaže-nosti in življenja so se iz tega centra raz-

sin jeden glavnih krivcev na tem žaljenju. Če je to res, potem imamo pred sboj žalostno, sramotno djestvo, da rod Ešijal-tov še živi v sodobni generaciji Slovencev.

In vprašamo visoko c. k. gospodo: ali nič ne mislijo, kako bi utegnili postati nevarna ta njihova odijozna igra s čustvi prebivalstva! Ali nič ne vedo, da so čustva v srcih prebivalstva največi — vojni zaklad v časih nevarnih za državo! Naj se le oslanjajo na svoj upravni aparat, na svojo policijo, na svojo birokracijo, na svoje puške in kanone! Ali vedo naj, da na bajonetih vendar ni možno sedeti in da se s puškama ne usajajo v srce — prava čustva!!!

Ali so si tudi oni res usvojili nauk naših narodnih nasprotnikov, da smo mi Slovani sužnji in da taki moramo ostati?! — Mi pa nočemo biti sužnji, mi čutimo človeški in slovenski in si hočemo dobro zapomniti krivico, ki so nam jo storili!!

Odbor pevskega društva „Kolo“ ima danes zvečer svojo sejo.

Umrli je v soboto zvečer v Poreču prošt tamošnjega stolnega kapitlja mons. Ivan Pesante.

Slovenske zastave na otvoritvi nove železnice prepovedane. Iz Tolmina poročajo, da je tamošnje okrajno glavarstvo dovolilo na postajah le deželne in cesarske zastave, slovenske so izključene.

Skandal na škandal! Sedaj je le vprašanje: da-li je g. glavar v Tolminu izdal ta ukaz na svojo roko, ali pa je prišel ukaz od zgoraj? V prvem slučaju pride že prilika, da obračunamo z gospodom Prinzig-om (Princičem), v drugem slučaju bomo zahtevali od naših poslancev, naj store svojo dolžnost. Kje so tisti rojaki naši, ki hočejo, da naj Slovenci hodimo za črnožoltimi zastavami na veteranske slavnosti in da naj slavimo — spomin na Custozzo?!!

Vozni red na novi progi Trst-Jesenice. Po pravkar objavljenem voznem redu, bodo na novi progi odhajali vlaki s kolodvora pri Sv. Andreju: ob 6:15 dopoldne brzovlak, ob 6:40 osebni vlak, (le do Gorice), ob 8:35 osebni vlak, ob 12:55 popoldne osebni vlak, ob 3:05 brzovlak, ob 4:20 osebni vlak (le do Gorice), ob 6:40 osebni vlak. Omenjeni vlaki bodo dospevali v Gorico ob 7:51, 8:55, 10:39, 3:02, 4:41, 6:30, 8:43; v Jesenice bodo dospevali ob 10:20, 1:42, 6:00, 7:11, 11:36.

Z Jesenic bodo odhajali: ob 1:31 dopoldne osebni vlak, ob 5:25 osebni, ob 9:29 brzovlak, ob 2:35 osebni vlak, 6:05 brzovlak; iz Gorice: ob 4:01 predpol. ob 5:50 (osebni vlak) iz Gorice kakor glavna progga, ob 8:04, 11:47, 5:29, 7:05 (osebni vlak) iz Gorice kakor glavne proge 8:20. Vsi omenjeni vlaki bodo prihajali v Trst: Ob 5:50, 7:55, 9:55 predp. 1:20 pod. 7:20, 8:55 9:55. pop.

Razun tega bo odhajal iz Gorice vsak dan ob 6:20 dop. osebni vlak na Jesenice, kamor bo prihajal ob 9:09 dop. Z Jesenic bo odhajal ob 7:15 in prihajal v Gorico ob 9:45 pop. Osebni vlaki se bodo vstavljali na vseh postajah med Trstom in Jesenicami in sicer: v Rocolu, pri Sv. Ivanu, Opčini, Repentabru, Dutovlje-Skopem, Štanjelu-Kobdilju, Rihemberku, Pervacini, Volčjadrugi, Gorici, Plavi, Kanalu, Avčah, Sv. Luciji-Tolminu, Podmclcu, Grahovem, Hudijužini, Podbrdu, Boh. Bistrici, Nomenju, Štengah, Boh. Belj, Bledu, Dobravi in Jesenicah.

Vozne cene na novi železnici bodo nastopne: Iz Trsta v Gorico: brzovlak I. razr. K 7:20, II. 4:40, III. 2:50; osebni vlak: I. razr. K 5:10, II. K 3:— III K 1:90; tja in nazaj: brzovlak: I. razr. K 8:20, 6:10, III 4:— osebni vlak I. razr. K 6:30, II. 4:70, III. 3:10. Trst-Sv. Andrej. Opčina: I. razr. K 3:70, II. 2:30, III 1:30; osebni vlak: I. razr. K 2:50, II. 1:50, III. 0:90; tja in nazaj: brzovlak I. razr. 4:90, II. 3:70, III. 2:40; osebni vlak I. razr. K 3:80, II. 2:80, III. 1:80. Ob nedeljah in praznikih bodo med Trstom in Štanjelom vozili zabavni vleki po znižanih cenah.

Otvoritev nove železnice. Kakor se nam poroča, bo progga Trst-Gorica-Jesenice nove železnice izročena javnemu prometu še le 19. t. m.

Na goriški viši gimnaziji je bilo koncem šolskega leta 490 učencev in sicer 264 Slovencev, 193 Italijanov, 31 Nemcev, 1 Hrvat in 1 Poljak. 86 dijakov je dobilo **Gosti na Bledu.** Od 17. do 30. junija t. l. je prišlo na Bled 485 gostov.

odliko, prvi red pa 302 dijakov. Ponavljajni izpit bo delalo 23 dijakov, drugi red jih je dobilo 49, tretji pa 16.

Na goriški, viši realki je bilo koncem minolega šolskega leta 389 dijakov in sicer 113 Slovencev, 224 Italijanov, 46 Nemcev, 3 Hrvatje, 1 Čeh, 1 Poljak, 1 Španec. Prvi red je dobilo 270, drugi 70, tretji red 4 dijaki, preskušnjo 24.

V Šempasu pri Gorici je umrl dne 3. t. m. tamošnji župan Anton pl. Monari-Neufeld.

Iz naših akademskih krogov. Akadem. društvo „Triglav“ v Gradcu je sklenilo z akad. društvom „Ilirija“ v Pragi bratsko zvezo.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905. do 4. julija 1906. je prišlo v Opatijo 21.666 oseb. Od 28. jun. do 4. julija 1906. je pri-raslo 586. Dne 4. julija 1906. je bilo nav-zočių 1306 oseb.

Radi ljubice v smrt. V soboto zvečer se je mizar Aleksander Zahradnik star 29 let, iz Kjadina št. 896 skregal s svojo ljubico. Na to se pa podal v svojo sobo ter si z revolverjem pognal kroglo v glavo, da je bil takoj mrtev. Ko so vsled strele prihiteli njegovi domači v sobo, so ga našli mrtvega. Truplo je bilo potem prepe-ljano v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Tatvine. G. Josip Galovič, bivajoč v ulici Rossetti št. 661 je predčerašnjem prijavil policijskemu komisarijatu v ulici Luigi Ricci, da mu je bilo po noči ukra-denih 14 kož.

— V ulici Settefontane je bil pa pred-sinočnem aretovan težak Viktor T., star 18 let, pri katerem so našli 3 kokoši, ki jih je imel skrite v svojem jopiču. Od-vedli so ga na policijski komisarijat ter pridržali v zaporu.

Okradel svojega tovariša. V soboto zvečer je bil aretovan v Šklednju delavec Leopold C. star 34 let ki je bival pri Lo-vrencu Fonda v Šklednju. Leopold je ukradel svojemu tovarišu, s katerim je bival v isti sobi, 145 kron in obleko v vrednosti 45 kron. Odveden je bil na po-licijski komisarijat, kjer so ga vzeli na zapisnik ter obdržali v zaporu.

Razne vesti.

*** Vrednost reklame.** Neki ameriški statistik piše, da se v ameriških Zveznih državah izdaja na leto 500 milijonov do-larjev ali 2 in pol milijarde kron za re-klame. To je po priliki svota, koliko iz-davajo za svojo vojske Avstro-Ogrska, Rusija, Francoska in Nemčija. Statistika Kalkine in Holden trdita celo, da se je leta 1905 izdalo za reklame skoraj eno milijardo dolarjev.

Razvoj reklame gre sporedno z raz-vojem trgovine. Pred državljansko vojno (1863—03) smatralo se je za nekaj izred-nega, da je tvornica Ferbank & Co. pla-čala za en reklamni oglas 3000 dolarjev. Danes je taka cena povsem vsakdanja pojava. Pravkar omenjena tvrdka troši na leto za reklame 750.050 kron. Neka tvor-nica mila je pred 30 leti redno trošila na leto 30.006 dolarjev za oglase in reklame, danes troši za to na dan 3000 dolarjev! Veliki magazini v New-Yorku izdajajo na leto po štiri milijone dolarjev za oglase in reklame v novinah. V Čikagu navadno velike trgovske in tovarniške tvrdke raz-pošiljajo reklame po pošti v obliki katalo-ga. Neka velika trgovina v Čikagu raz-pošilja po svetu take kataloge, ki imajo po 1200 strani, po tri kolone na vsaki strani. Samo poštnina za razpošiljanje enega izdanja takega kataloga zahteva ogromno svoto 640.000 dolarjev!

*** O otrocih kakor kraljih** piše list „Inde-pendance belge“ nastopno: Med kralje-vimi otroci, ki so zasedli prestol v starosti, v kateri so drugi otroci bili še v povojih oziroma so trgali hlače po šolskih klopih, so izlasti omenjati nastopni: Francoski kralj Ludovik XIII. je bil proglašen kral-jem, ko je bil star 11 let, Ludovik XIV. in Ludovik XV. sta bila proglašena kral-jema, ko sta imela 5 let, Ludovik XVI. je bil star 20 let, ko je bil kronan franco-skim kraljem. Škocija je imela več vla-darjev, ki so bili otroci, Jakob I. je bil z 12 leti proglašen kraljem in kmalo potem umorjen, Jakob II. je postal kralj v svojem 7 letu, Jakob III. v 9 letu, Jakob IV. v 15 letu, Jakob V. v 16. mesecu, Marija Stuart je postala kraljica, ko je imela 8 dni, Jakob VI. v svojem 16. mesecu. Na

Angležkem je Henrik III. zasedel kraljevi prestol kakor desetletni deček, Edvard III. kakor 15-letni, Rikard II. kakor 11 letni, Henrik IV. kakor 8 letni deček, Edvard IV. je bil star 20 let, ko je bil kronan, njegov naslednik Eduard V. pa 13 let. Leta 1833 so velik del sveta vladali otroci: Izabela II. španska kraljica, je bila stara 3 leta, ko je zasedla prestol, ter je bila kronana, ko je imela 13 let. V istem času je na Portugalskem vladala 14 letna kraljica Marija II., Pedro II., ki je imel biti zadnji ameriški vladar, je bil star 8 let, grški kralj Oton, rodod bavarski princ, je bil pa star 18 let.

*** Plača francoskih rabljev.** Sedanji rabelj na Franceskem dobiva s svojim pomočni-kom 28.000 frankov letne plače. Ako se primerja plače krvnikov v prejšnjih časih, je to ogromna svota. Krvnik Ivan Grozin v 16. stoletju je imel 300 frankov na leto. V 18. stoletju je krvnik v Nantesu imel 2400 frankov plače, nu razun tega še neko drugo doplačilo. V imenovanem mestu so obstajale še posebne pristojbine za ra-beljski posel. Za obešanje zločincev je prejel krvnik 3 in pol frankov. Za odse-kanje glave ponarejevalcu denarja je dobil 160 frankov nagrade. Revolucija je znatno povišala cene, tako, da so rablji za poje-dino guilotiniranje dobivali po 120 frankov.

*** Milijoni v dim.** Od 1. januarja do 30. marca t. l. se je pokadilo na Ogrskem tobaka za 27.160.000 kron, 1.392.000 kron več od lanskega leta v isti dobi.

*** Nove železnice na Ruskem.** Kakor poročajo iz Petrograda namerava ruska vlada graditi nove železniske proge: Ural-sk-Taškent, Orenburg-Semipalatinsk in Taškent-Tomsk. Inženirji, ki bodo me-rili nove proge, odpotujejo iz Petrograda koncem meseca julija ter se povrnejo še le novembra.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje južne železnice v Trstu*.)

5:55 predp.	B via Červinjan v Benetke, Rim, Milan Videm, Pontebo, Čedad
6:25 "	O do Gorice, preko Nabrežine, se zvezo na Ajdovščino.
7:55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8:25 "	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8:55 "	O v " Benetke, zveza na Červinjan.
9:55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11:50 "	O preko Červinjana v Videm, Čedad, Benetke, Milan, Ala.
1.— popol.	O v Kormin in via Červinjan v Videm in Benetke.
4:25 "	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5:30 "	B via Červinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6.— "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6:35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8:30 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9:05 "	B do Kormina se zvezo Červinjan.
11:30 "	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6:30 predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7:20 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešte.
7:40 "	O iz Kormina preko Bivia.
9.— "	B z Dunaja, Budimpešte, Zagreba, Reke.
10:25 "	O z Dunaja in Reke.
10:28 "	B iz Italije preko Červinjana.
11:38 "	O iz Italije preko Kormina zveza z Ajdovščino.
4:15 popol.	O iz Kormina in Červinjana pr. Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
5:35 "	B z Dunaja, Zagreba in Budimpešte.
7:15 "	O iz Italije via Červinjan.
7:46 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
8:35 "	B z Italije preko Kormina, zveza z Ajdovščino pr. Nabrežini
8:55 "	B z Dunaja, Budimpešte in Reke.
10:45 "	B iz Italije, preko Červinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

*.) Opazka B — brzovlak. O — običajni vlak

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo ahte preračuni, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besedo Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potem pisem bo dal „INSERATNI ODELEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znakka za odgovor.

Letoviščarji ki želijo vroče poletne mesece preživeti v hladu in miru, na-se obrnejo na „Hotel Grašiče“ v Podgradu (Istra). Soba z opravo in postrežbo z eno posteljo mesečno K 30.—, z dvema posteljama K 40.— 703

Bicikelj jako v dobrem stanu je na prodaj. Informacije v Tiskarni Edinost. 661

Pianist star, jako zmogen, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za na-slov je prašati pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravejših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Inseratni urad Edinosti“. 661

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravjem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati, v „Inseratnem uradu Edinosti“. 660

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Tuči se vsakovrstna vina, posebno pa kraljki teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik K o s i č.

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte išcem. Ponudbe na „Inseratni urad Edinosti“ pod Versalović. (750)

Ivanka Doreghini

TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenas itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

— Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuč in prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Josi)
ulica Nuova 24 (priliječe)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Kožuhovalnik in izdelovalec kap odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhovin in kap za vojake in civiliste Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za škodo provzročeno po moljnih in po požaru.

Zdravnik

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranjo medicino in bo-leznij na dihalnih organih (grlu in nosu)

Ordinira za sedaj v hiši št. 41 v ulici del-l'Acquedotto, od 11^h ure predp. do 1^h pop.

Ako hočete imeti pōd iz dobrega suhega jelovega lesa in lepo obdelanega, kupite

dilje (sfoi)

v zalogi

BART. BIDOLI - TRST

ulica SS. Martiri št. 19

Razpošilja se tudi na deželo.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lasina hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (volško posipje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Dostrovan cenik brezplačno in franke

Najfinjšo

namizno in jedilno olje

se vlobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Millionig, lastnik